HUISARTSOPLEIDING NEDERLAND

Jaarverslag 2019

www.huisartsopleiding.nl

HUISARTSOPLEIDING NEDERLAND

Inhoud

Voorwoord **3**

Hoe is de huisartsopleiding georganiseerd? 4
Activiteiten van Huisartsopleiding Nederland in beeld 5

I. Doorontwikkeling Huisartsopleiding Nederland **6**

A. Samenwerkingsverband *6*
Strategische agenda 6
Nieuwe governance 6

B. Organisatie in transitie *8*
Nieuwe werkwijzen 8
(Her)Inrichting van de organisatie 8
Verhuizing 9

II. Uitvoering van taken **10**

A. Landelijke onderwijstaken *10*
Werving van sollicitanten 10
Werving van opleiders en docenten 11
Selectie & plaatsing van aios 11
Toetsing en beoordeling van aios 11
Evalueren kwaliteit van huisartsopleiding 13
Vaardigheden onderwijs 13
Onderwijsontwikkeling en coördinatie van onderwijs 14

B. Landelijke beheerstaken *17*
Technisch en functioneel ICT beheer 17
Finance & control 17

C. Landelijke projecttaken *19*
Implementatie aios-dashboard 19
Doorontwikkeling LHK Toets 20
Doorontwikkeling ePortfolio 20
Doorontwikkeling Family 20
Koppelen 2.0 21
Programma Opleiding Spoedzorg 21
Scenariofilmpjes 21

III. Organisatie **22**

Bestuur 22
Personeelsformatie 22

IV. Jaarrekening 2019 ..... **22**

V. Begroting 2020 ..... **22**

Bijlage: toelichting landelijke en regionale actoren **24**

HUISARTSOPLEIDING NEDERLAND

Voorwoord

Dit is het jaarverslag over 2019 van de Stichting Huisartsopleiding Nederland.

Huisartsopleiding Nederland ondersteunt de huisartsopleidingen van de acht UMC's bij de uitvoering van landelijke processen die nodig zijn om de opleiding tot huisarts te realiseren. Samen staan we voor het goed opleiden van voldoende, vakbekwame en toekomstbestendige huisartsen voor iedereen in Nederland.

Met het ondersteunen van landelijke processen bedoelen we bijvoorbeeld een helder besluitvormingsproces over gemeenschappelijke opleidingszaken voor zover deze voortkomen uit het landelijk opleidingsplan, de landelijke werving, selectie & plaatsing van aios, het toetsen en evalueren tijdens de opleiding, didactische en onderwijskundige ondersteuning, innovatieprojecten en het begeleiden van het (door)ontwikkelen van ondersteunende ICT applicaties.

Het afgelopen jaar is intensief samengewerkt door alle partners die samen de huisartsopleiding realiseren. Dit heeft geresulteerd in de eerste strategische agenda voor deze sector en de ontwikkeling van een nieuw governance model, gericht op transparante gemeenschappelijke besluitvorming. Rollen, taken en verantwoordelijkheden zijn helder gedefinieerd. In 2020 zal het nieuwe governance model in gezamenlijkheid tot stand komen. Intern zijn we bij de werkorganisatie van Huisartsopleiding Nederland gestart met een transitie waarin we onze eigen inrichting en werkwijzen enten op samenwerking en op projectmatig & cyclisch werken. U leest in hoofdstuk 1 over ons externe en interne proces.

In hoofdstuk 2 verantwoorden we ons over onze activiteiten, die we over 2019 hebben geordend in de taakclusters: landelijke onderwijstaken, landelijke beheerstaken en landelijke projecttaken.

De voorliggende visie en agenda worden de komende jaren expliciet vertaald naar adequate manieren van samenwerken en leren van elkaar. Met nieuwe spelregels en werkwijzen gaat onze werkorganisatie zich nadrukkelijk als faciliterende, procesregisserende organisatie inrichten en positioneren. Het is onze ambitie om de samenwerking tussen alle partners zo goed mogelijk te faciliteren.

Door meer in verbinding met elkaar te werken, maken we een stevig netwerk van partners, waarmee we in gezamenlijkheid onze missie waarmaken.

Voorzitter:	drs. E. Koelma
Penningmeester:	drs. G.F. van der Woude
Bestuurslid:	dr. A.H. Blankenstein

Hoe is de huisartsopleiding georganiseerd?

De huisartsopleiding is ingebed binnen acht medische faculteiten van de Universitaire Medische Centra (UMC's). Al deze medische faculteiten kennen een afdeling Huisartsgeneeskunde, met daarbinnen het opleidingsinstituut. De huisartsopleiding vindt gestalte in de driehoek huisarts-opleiders | universitair docenten | aios.

De opleiding tot huisarts is uniek vergeleken met de meeste andere medische vervolgopleidingen. De huisartsen in opleiding (aios) krijgen gedurende de 3 jaren opleiding in de praktijk, verzorgd door praktijkopleiders in huisartspraktijken en stage-opleiders in de ziekenhuizen. Daarnaast krijgen de aios gedurende 2 van de 3 opleidingsjaren wekelijks academisch onderwijs van docenten van hun opleidingsinstituut. Deze opzet faciliteert, versterkt en verdiept het praktijkleren.

De aios zijn tijdens hun opleiding in dienst van de SBOH. De SBOH verzorgt de verdeling van de middelen die uit de Rijksbegroting VWS jaarlijks beschikbaar zijn (aanstelling als aios, kosten voor het opleidingsinstituut en vergoeding voor opleiders).

Momenteel zijn er jaarlijks ca. 2250 aois in opleiding tot huisarts, waarvan jaarlijks ca. 750 aios afstuderen als huisarts.

In de bijlage vindt u een overzicht van alle landelijke en regionale actoren die betrokken zijn bij het opleiden van huisartsen in Nederland.

Activiteiten van Huisartsopleiding Nederland in beeld

De illustratie geeft een samenvatting van de activiteiten van Huisartsopleiding Nederland in 2019. In hoofdstuk II leest u over de inhoud van onze activiteiten.

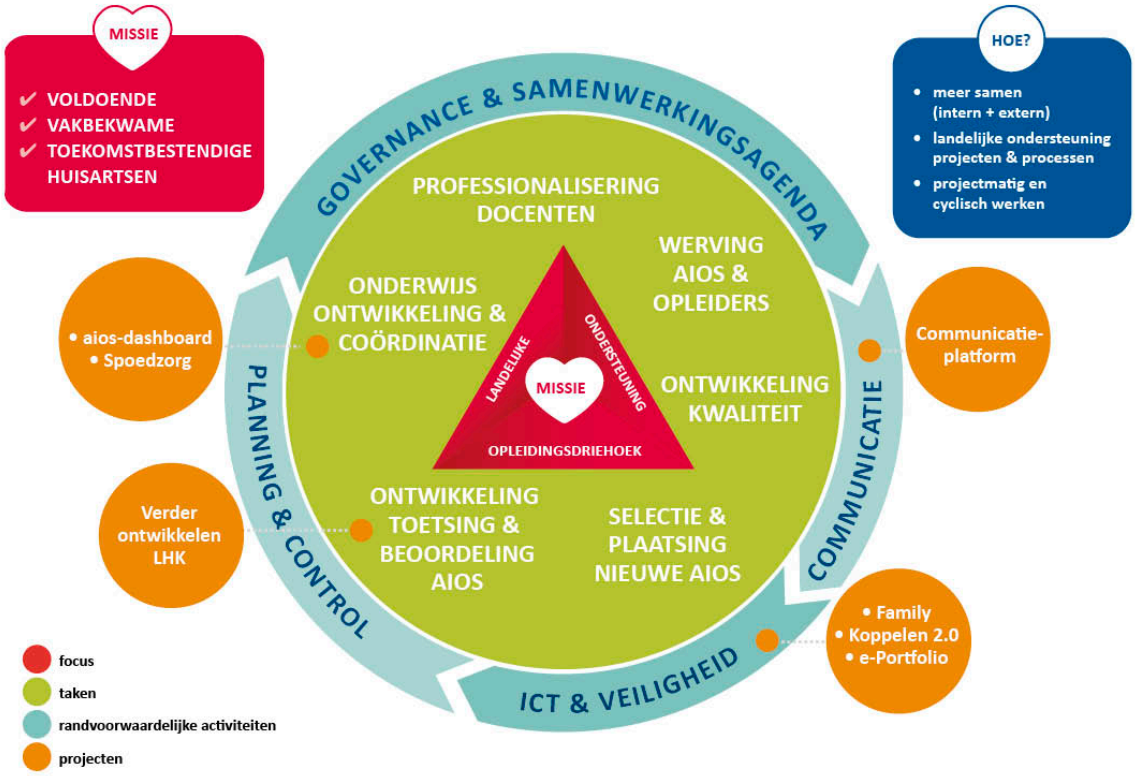

HUISARTSOPLEIDING NEDERLAND

I. Doorontwikkeling Huisartsopleiding Nederland

A. Samenwerkingsverband

Strategische agenda

Om slagvaardiger te opereren en vanuit het maatschappelijk belang van de rol van huisarts, heeft het geheel aan partijen eind 2018 besloten dat regio-overstijgende samenwerking meer noodzakelijk is. Het strategisch proces om daartoe te komen heeft in september 2019 geresulteerd in de strategische samenwerkingsagenda 2020-2023.

In de strategische samenwerkingsagenda zijn 3 strategische lijnen afgesproken waarop het samenwerkingsverband zich wil richten:

1. Samenwerken aan gelijkwaardige hoge kwaliteit. Samen verantwoordelijkheid nemen voor het continu en cyclisch verbeteren van de kwaliteit van de opleiding tot huisarts.
2. Versterken van samenhang en positionering van de opleiding tot huisarts, door krachten te bundelen en beter gebruik te maken van elkaars kennis, competenties en expertise en het realiseren van een centraal loket ('academische voordeur').
3. Verstevigen en bundelen van de innovatiekracht op het terrein van de opleiding tot huisarts op basis van een gezamenlijke innovatie- en onderzoeksagenda.

Het realiseren van deze 3 strategische doelen wordt de komende jaren gefaciliteerd door Huisartsopleiding Nederland.

Nieuwe governance

Om de strategische agenda te realiseren, is duidelijkheid over verantwoordelijkheden en het toezicht daarop nodig, waarbij de invloed en betrokkenheid van belanghebbende partijen voldoende geborgd is. Een besturing die ervoor zorgt dat iedere partner zijn rol transparant kan vervullen en helder is hoe besluitvormingsprocessen lopen. Daarvoor is in gezamenlijkheid het afgelopen jaar een outline van een governance model ontwikkeld dat past bij de strategische agenda.

In de figuur ziet u een schematische weergave van de relaties in het nieuwe governance model.

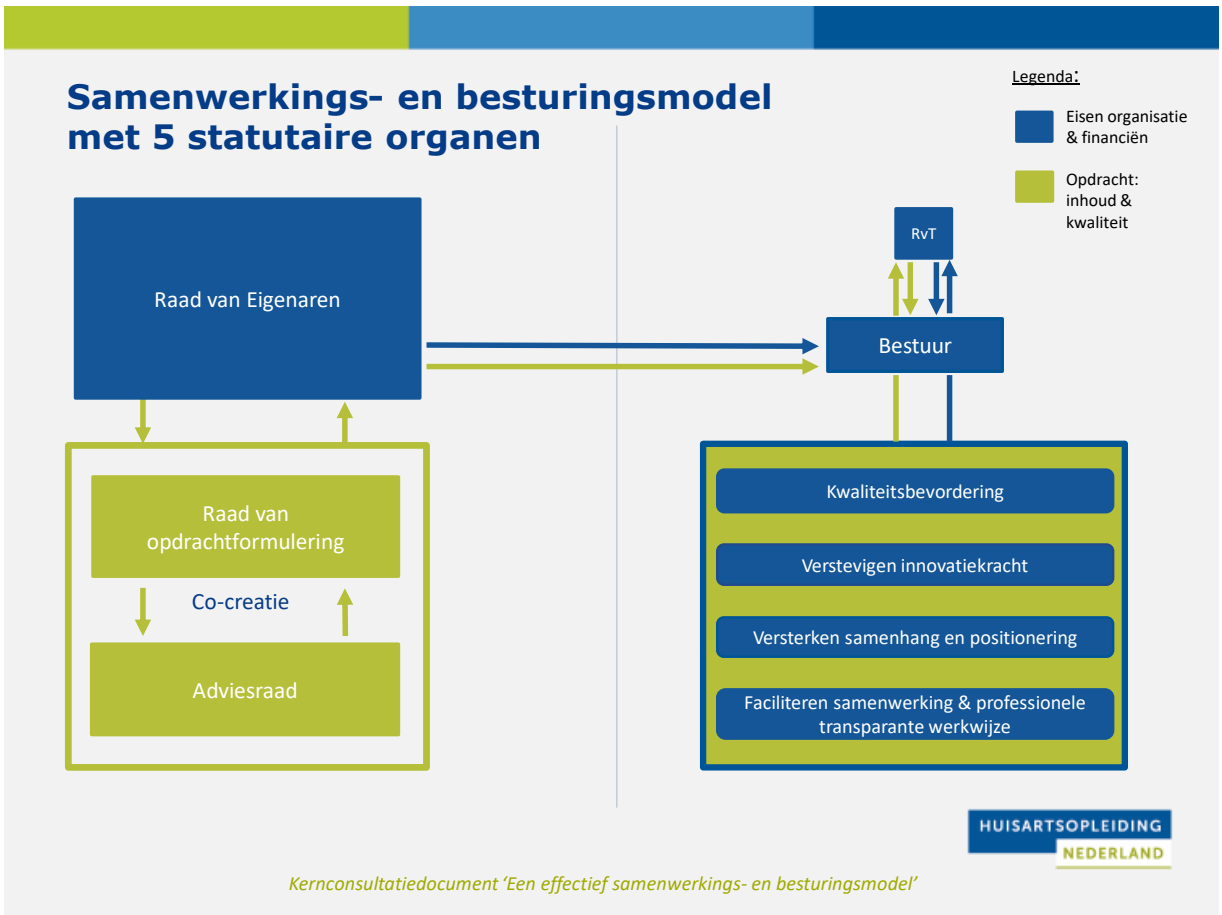

In het nieuwe besturingsmodel geeft de Raad van Eigenaren opdrachten aan de 'werkorganisatie Huisartsopleiding Nederland'. Deze werkorganisatie is als opdrachtnemer faciliterend op het (samenwerkings)proces en in opdrachten. De verantwoordelijkheden en de uitvoering van de huisartsopleiding op de acht locaties blijven liggen bij de acht UMC's afzondelijk.

Het streven is om per 1 juli 2020 de nieuwe governance in werking te laten treden en alle statutaire gremia te installeren. Het jaar 2020 gaat in het teken staan van strategische positionering van de samenwerkende partijen (stakeholders) die betrokken zijn bij de huisartsopleiding in Nederland, zodat voor alle partijen helder is wat zij van elkaar kunnen verwachten. In lijn met de strategische samenwerkingsagenda en de positionering wordt het komend jaar een communicatiestrategie ontwikkeld.

B. Organisatie in transitie

Het afgelopen jaar is een aantal veranderingen ingezet om onze interne organisatie passend te maken bij onze taak om landelijk de nieuwe governance en het bereiken van de strategische doelen in de samenwerkingsagenda te faciliteren.

Nieuwe werkwijzen

Huisartsopleiding Nederland wil het samenwerkingsverband faciliteren, zodat de huisartsopleiding regionaal goed kan worden georganiseerd. Om adequaat met onze landelijke en regionale partners samen te werken en hen te faciliteren in het organiseren van de huisartsopleiding, hebben we het afgelopen jaar intern bij onze organisatie verdere professionalisering in gang gezet. Zo is in 2019 gestart met het implementeren van een aantal nieuwe werkwijzen die gericht zijn op het transparant maken van processen.

Projectmatig en cyclisch samenwerken
We zijn gestart met projectmatig werken om samen (intern en ook extern) helder te maken wat we doen, met welk doel en beoogd resultaat, wie daarbij betrokken zijn, hoe we te werk gaan en welke planning we hanteren. We streven ernaar om duidelijke sturing mogelijk te maken op de bedoeling van de projecten. We benutten projectmatig werken om meer verbinding en goede communicatie te realiseren met belanghebbenden bij de projecten.

Planning & Controlcyclus
Voor een effectieve werking van het nieuwe samenwerkings- en besturingsmodel is het nodig om zowel financieel als inhoudelijk gezamenlijk te sturen volgens een heldere Planning & Controlcyclus, met bijbehorende begrotingscyclus. Op deze manier maken we het intern en extern mogelijk om beleids- en projectmatig te werken, vooruit te kijken, (bij) te sturen en verantwoording af te leggen over de allocatie van mensen en middelen.

Kennisdeling en leren van elkaar
Wat we extern willen doen, doen we ook intern. In 2019 is een eerste plan vormgegeven om kennis en contacten beter te delen met elkaar en in 2020 wordt de kennisinfrastructuur verder doorontwikkeld en ingericht (Professioneel online samenwerken).

(Her)Inrichting van de organisatie

- ICT-support is ingericht voor veilig gebruik van de applicatie Family. Family is het relatiemanagementsysteem met daarin de persoonsgegevens van aios, (stage)opleiders en docenten.
- Er is gestart met de opzet van de ondersteuningsfunctie voor het projectmatig werken.
- Nieuwe (tijdelijke) experts zijn aangetrokken op gebied van van ICT, privacy & gegevensbescherming (AVG), contractmanagement, bedrijfsvoering, financiën en communicatie.

Verhuizing

In 2019 is Huisartsopleiding Nederland in verband met herschikking van ruimten ten behoeve van Schola Medica verhuisd van de derde etage naar de vijfde etage. Tijdens dit proces hebben wij kernwaarden van onze organisatie samen met de architect vertaald naar uitgangspunten voor een nieuwe werkomgeving en kantoorinrichting te weten: activity based, verbinden, inspireren, ontmoeten, samenwerken en uitnodigend.

De komende jaren wordt de doorontwikkeling van onze organisatie verder doorgezet, geënt op samenwerking, projectmatig en cyclisch werken en het – als opdrachtnemer – adequaat faciliteren van het samenwerkingsverband.

II. Uitvoering van taken

A. Landelijke onderwijstaken

In dit hoofdstuk leest u over onze landelijke taken met betrekking tot de organisatie en coördinatie van het onderwijs.

Werving van sollicitanten

Jaarlijks heeft Huisartsopleiding Nederland als doel om voldoende sollicitanten te werven om alle opleidingsplekken te vullen. Voor 2019 zijn 750 opleidingsplekken vastgesteld door de minister van VWS en toegezegd door de opleidingsinstituten.

Promotie en werving voor de huisartsopleiding gebeurt zowel landelijk als regionaal. Landelijk is het doel om de huisartsopleiding eenduidig en herkenbaar te positioneren en voorlichting te geven over het vak, de opleiding en de selectie- en plaatsingsprocedure. Regionaal zorgen de medewerkers communicatie en werving van de opleidingsinstituten ervoor dat de instituten zichtbaar zijn in de regio, al dan niet via het UMC of vakgroepen. De rol van Huisartsopleiding Nederland is om hen hierbij te ondersteunen en te adviseren en andersom ondersteunen de opleidingen Huisartsopleiding Nederland.

Landelijke wervingsactiviteiten in 2019 waren o.a.:

- Organiseren van meeloopdagen
- Verder ontwikkelen van de website voor sollicitanten, zoals nieuwe filmpjes, interviews, columns
- KNMG carrierebeurs, stand met kennisspel 'Stel de diagnose' en workshop met pubquiz
- Coassistentencongres
- Organiseren van de pubquiz in Rotterdam, Leiden, Eindhoven, Maastricht

Regionale activiteiten:

- Ondersteunen van opleidingslocaties bij regionale activiteiten
- (Online) advertenties en verder ontwikkelen informatiepagina's per instituut op www.huisartsopleiding.nl.

Een jaarlijks terugkomende bevinding is dat sollicitanten minder voorkeuren voor een locatie invullen en minder vaak de voorkeur geven aan een opleidingsinstituut buiten de Randstad (periferie). Ongeveer 70% van de sollicitanten heeft een eerste voorkeur voor de Randstad. In 2019 heeft Huisartsopleiding Nederland extra geïnvesteerd in wervingsactiviteiten voor de periferie, zoals:

- Theatertour met Ernst van der Pasch in Maastricht, Eindhoven, Zwolle voor 6de jaarsstudenten geneeskunde en basisartsen
- Extra ondersteuning van regionale activiteiten

Werving van opleiders en docenten

Op 15 november was Huisartsopleiding Nederland op het NHG congres vertegenwoordigd om samen met docenten van de instituten nieuwe opleiders en docenten te werven. Daarnaast is de informatiefolder voor opleiders en het informatieboekje voor docenten vernieuwd.

Selectie & plaatsing van aios

De Commissie Uitvoering Selectie (C.U.S.) is namens de 8 hoofden Huisartsgeneeskunde verantwoordelijk voor de landelijke implementatie van een gestandaardiseerde selectiemethode en een landelijke toewijzing van opleidingsplaatsen. De coördinatie van de selectie en plaatsing is belegd bij Huisartsopleiding Nederland.

In 2019[1] is de selectie en plaatsingsprocedure uitgevoerd voor kandidaten die start(t)en met de opleiding in september 2019 en maart 2020. Van de 984 sollicitanten hebben 723 kandidaten in de plaatsingsprocedure een opleidingsplek toegewezen gekregen. Deze cijfers zijn geen instroomcijfers. Er zijn altijd mutaties vanwege naplaatsing, zwangerschap en onderzoek. De exacte instroomcijfers (bron: SBOH) zijn na maart 2020 bekend.

Huisartsopleiding Nederland coördineert ook de selectie van de herintreders en verzorgt toetsafname.

In 2019 is veel belangstelling getoond voor werving, selectie en plaatsing door de media, politiek en het ministerie van VWS. De tekorten aan huisartsen zijn in verschillende regio's merkbaar. Over deze zorgelijke ontwikkeling is in 2019 intensief contact met de LHV en VWS geweest. Huisartsopleiding Nederland is een interne focusgroep huisartsentekort gestart.

Het is belangrijk om regio's aantrekkelijk te maken en goed te positioneren zodat er meer opleidingscapaciteit en een optimale spreiding kan worden bewerkstelligd. Alle betrokken partijen bij de huisartsopleiding in Nederland voeren hierover een brede discussie. Het is mede aan de zorggroepen en huisartspraktijken om te laten zien welke innovaties er zijn, uit te dragen wat zij doen en actief mee te denken over mogelijke oplossingen.

Toetsing en beoordeling van aios

Landelijk Toetsplan (kader voor de uitvoering van toetsing op de instituten)
In februari 2019 is de herschreven versie van het Landelijk Toetsplan (LTP) voor de huisartsopleidingen goedgekeurd door de hoofden. Het LTP is daarna gepubliceerd op www.huisartsopleiding.nl en naar de instituten opgestuurd.

---

[1] Startdatum van de opleiding per september 2019 en maart 2020.

In juli 2019 is een kort onderzoek gedaan naar de leesbaarheid en begrijpelijkheid van dit kaderdocument voor aios, opleiders en docenten van de huisartsopleidingen. De bevindingen waren positief, als kaderdocument voldeed het naar hun mening goed. Wel had men ook behoefte aan een kort-en-krachtige samenvatting of infographic. In augustus 2019 is over deze korte peiling gerapporteerd aan het hoofdenoverleg.

Formulieren t.b.v. beoordeling
In de loop van 2019 zijn alle Competentie BeoordelingsLijsten geactualiseerd en aangepast aan de teksten van het meest recente Competentieprofiel van de huistarts uit 2016. De in totaal 6 geactualiseerde documenten zijn op www.huisartsopleiding.nl gepubliceerd.

Instrumenten voor toetsing
In maart 2019 is door de hoofden de opdracht gegeven om het toetsinstrument voor arts-patiëntcommunicatie de MAAS-Globaal te actualiseren op basis van recente literatuur over communicatie en de toetsing daarvan. Voor deze opdracht is in 2019 een groep van experts samengesteld van alle instituten, aangevuld met een opleider en een aios namens de LOVAH. Het resultaat ervan (de MAAS 2.0) wordt in maart 2020 aan de hoofden aangeboden.

Evaluatieonderzoek Educatieve waarde LHK-toets
Door één van de huisarts-toetsredacteuren is in 2019 gewerkt aan de rapportage van een grootschalig onderzoek naar het gebruik van de LHK binnen de huisartsopleiding en de bijdrage ervan aan de kennisontwikkeling van aios huisartsgeneeskunde. Het eindrapport wordt in maart 2020 aan de hoofden aangeboden.

Productie, afname, terugrapportage en evaluatie van kennistoetsen
In 2019 zijn 2 LHK-toetsen, 2 KOV-toetsen en 1 STARtclasstoets voorbereid, samengesteld, afgenomen, beoordeeld en teruggekoppeld aan de aios. Ten behoeve van deze toetsen zijn 342 nieuwe vragen geproduceerd, waarvan er 240 in de LHK-toetsen van 2019 zijn opgenomen. Voor de KOV-toets zijn op verzoek 3 nieuwe vragen geproduceerd en zijn 5 vragen geactualiseerd. In de STARtclass toetsen zijn geen vragen gewijzigd, maar in 2020 zal deze toets geheel worden herzien op basis van de nieuwe reader voor de STARtclass. Ten behoeve van de STARtclass voor aios Specialist Ouderen Geneeskunde (SOG), heeft de bureaucoördinator Toetsing op verzoek van SOON hun toetsvragen in de toetsvragenbank gezet en is de toets klaargezet voor de (elektronische) afname. Er zijn 52 nieuwe vragen geproduceerd in de Huisarts Kennis Quiz (https://www.huisartsopleiding.nl/aios/toetsing/kennis-quiz).

Evalueren kwaliteit van huisartsopleiding

GEAR (Gecombineerde Evaluatie en Audit Ronde) is het gezamenlijke kwaliteitsinstrument van de 8 huisartsopleidingen in Nederland. Met GEAR werken de acht huisartsopleidingen continue aan het verbeteren van de kwaliteit van de opleiding. Zij evalueren zichzelf, samen met aiois en huisarts-opleiders, met behulp van afgesproken indicatoren. Deze zelfevaluaties vormen de basis van auditgesprekken op de opleidingsinstituten. Elk opleidingsinstituut komt zo, samen met het auditteam, tot een analyse als basis voor verbetering.

GEAR wordt landelijk doorontwikkeld en geëvalueerd. Huisartsopleiding Nederland zorgt voor de organisatie van de audits en de rapportage. Daarnaast speelt Huisartsopleiding Nederland een faciliterende rol in het bepalen van gezamenlijke aandachtspunten (op basis van GEAR en overige bronnen als NIVEL-enquêtes) en het vertalen hiervan in een plan van aanpak: afspreken wat lokaal wordt aangepakt en wat landelijk.

Elke drie jaar vindt een GEAR-ronde plaats. De eerste ronde vond plaats in 2013. In de periode mei 2018 – januari 2019 vond de derde GEAR plaats, gericht op de domeinen: Curriculum, Leeromgeving en Toetsing & beoordeling. In 2019 ontvingen alle opleidingen een uitgebreid verslag van de audit op hun instituut, met een overzicht van ontwikkelpunten en 'good practices' per domein.

Op basis van lokale auditverslagen en het overall rapport (gereed in mei 2019) zijn lokale en landelijke ontwikkelpunten benoemd en lokale en landelijke verbeterplannen geformuleerd en opgestart. Landelijke uitwisseling van good practices en samen optrekken in gemeenschappelijke aandachtspunten werken inspirerend. De cyclische zelfevaluatie stimuleert dat samen wordt gezorgd voor een nog betere huisartsopleiding in Nederland.

Vaardigheden onderwijs

Vaardigheden (zowel diagnostisch als therapeutisch) vormen een groot deel van het werk van de huisarts. In een tijd waarin steeds meer taken worden overgeheveld naar de huisarts, wordt van huisartsen verwacht dat zij in staat zijn levenslang nieuwe vaardigheden aan te leren. Het is dan ook van groot belang dat al tijdens de opleiding het aanleren van vaardigheden op de juiste manier wordt vormgegeven. Het ontvangen en geven van feedback speelt hierin een belangrijke rol. De docenten en opleiders werken met de Korte Vaardigheden Beoordeling (KVB).

Om het vaardigheden onderwijs verder vorm te geven, wordt gewerkt aan een database op www.huisartsopleiding.nl waarin voor elke vaardigheid (en KVB) een toelichting beschikbaar is. Dit huidige project Vaardigheden (gestart in 2016), heeft als doel voor alle vaardigheden tools voor onderwijs te ontwikkelen, bestaand materiaal (waaronder fantomen) en de website te actualiseren en te onderhouden, gebruik makend van recente inzichten uit de literatuur. In iedere toelichting wordt de vaardigheid stapsgewijs beschreven. Ook in 2019 is verder gewerkt aan het actualiseren en verder uitbreiden van deze database.

Daarnaast organiseert Huisartsopleiding Nederland eenmaal per jaar een landelijke werkconferentie/sessie over vaardigheden onderwijs. In het najaar 2019 heeft de jaarlijkse Werkconferentie Vaardigheden plaatsgevonden met de coördinatoren van het vaardighedenonderwijs van de verschillende opleidingen, met als thema 'Kijk op Vaardigheid', waarbij vanuit verschillende invalshoeken werd gesproken over het evalueren van het vaardigheidsniveau van de aios.

De rol van Huisartsopleiding Nederland is ervoor te zorgen dat de vaardighedendocenten zo goed mogelijk worden ondersteund in het geven van onderwijs aan aios én opleiders, zodat er vaardige huisartsen worden afgeleverd. In dit kader zal in 2020 de eerste teach-the-teacher cursus plaatsvinden. Doel hiervan is de vaardighedendocenten te trainen in het aanleren van (nieuwe) vaardigheden aan de aios. Hierbij worden ook recente inzichten over het aanleren van vaardigheden uit wetenschappelijke literatuur betrokken. Deze (eendaagse, waarschijnlijk tweejaarlijkse) cursus zal op termijn waarschijnlijk de Werkconferentie Vaardigheden gaan vervangen.

Onderwijsontwikkeling en coördinatie van onderwijs

In het kader van onderwijsontwikkeling en vanuit het Landelijk Opleidingsplan is in 2019 een aantal onderwerpen en thema's aan de orde geweest.

Cyclisch werken aan onderwijsontwikkeling

In oktober 2019 hebben we in samenwerking met de hoofden een PDCA-cyclus voor onderwijsontwikkeling benoemd, waarmee duidelijk gemaakt kan worden welke activiteiten met welk doel plaatsvinden (zie figuur).

Huisartsopleiding Nederland kan een rol spelen t.a.v. 1) Regisseren en faciliteren, 2) Delen van kennis en ervaringen, 3) Samen met instituten, aanwezige expertise inzetten, 4) Per fase rollen (aios, docenten, opleiders) en wijze van betrekken expliciteren, 5) Landelijk en/of regionaal ontwikkelen/uitvoeren en 6) Samenhang bewaken (tussen jaren; landelijk/regionaal).

Actualisatie van Thema's en KBA's
In het LOP (pag. 36) wordt geadviseerd elke 3 jaar de Thema's en KBA's te actualiseren. Bij actualisatie van KBA's gaat het naast formuleringen ook om visie en inhoudsbepaling. Hierbij is de opbrengst van de Woudschoten conferentie (januari 2019) belangrijk. De themagroepen van het NHG/LHV en Ineen, die de opbrengst van Woudschoten verder gaan uitwerken, zijn momenteel in de ontwikkelfase. Onderwijsontwikkeling en actualisatie van KBA's vraagt een structuur waarlangs de opbrengsten van bijvoorbeeld NHG/LHV en Ineen bij de huisartsopleiding komen. Met de inrichting van het besturingsmodel wordt in 2020 verder invulling gegeven aan deze structuur.

Hieronder tot slot een korte opsomming van de andere thema's die in 2019 aan de orde zijn geweest in het kader van onderwijsontwikkeling en coordinatie van onderwijs:

Thema Praktijkmanagement
Document: Verslag Kennisdelingsbijeenkomst Praktijkmanagement 13 dec 2019

Thema Preventie
In december 2019 heeft een kennisdelingsbijeenkomst plaatsgevonden met afvaardiging van zes (van de acht) instituten.
Document: Verslag Bijeenkomst themahouders Preventie 9 dec 2019

E-learning: visie-ontwikkeling
In 2019 is de visie op e-learning van de huisartsopleiding geformuleerd.
Document: De visie op E-learning (20 nov 2019)

E-learning: EBM-module
In 2019 heeft het AMC de inhoud geactualiseerd, en heeft Huisartsopleiding Nederland het proces ingericht om de benodigde aanpassingen te realiseren.

Individueel Opleidingsplan (IOP) als instrument in de opleiding
In het kader van het bepalen van de gezamenlijke verbeterpunten zijn de opbrengsten van deze inspiratiesessie samen met de opbrengsten van GEAR in september 2019 besproken door de hoofden en andere stakeholders. Het onderwerp zelfsturend leren is als gezamenlijk verbeterthema aangemerkt. Vervolgactiviteiten voor 2020 worden nog geconcretiseerd.
Document: Verslag Inspiratiesessie IOP (10 mei 2019)

Differentiaties
De werkgroep coördinatoren Differentiaties heeft vergaderd in maart en september 2019. De werkgroep bespreekt de uitvoering van de landelijke differentiaties, signaleert knelpunten en vragen hierover, of geeft suggesties voor verbetering.

Transitiecourse
Huisartsopleiding Nederland heeft in samenwerking met specialisten ouderengeneeskunde (SOON) en andere specialistische vervolgopleidingen een online cursus 'Transitie van de kwetsbare oudere patiënt' ontwikkeld.

U leest hierna over twee leerwerkplannen waar in 2019 aan is gewerkt: een herzien stageleerwerkplan en een herzien leerwerkplan voor de opleidingspraktijken. In beide plannen is nu aandacht voor de mogelijkheden voor de aios om en de praktijk de tien opleidingsthema's en onderliggende Kenmerkende Beroeps Activiteiten (KBA's) te ontwikkelen.

Herzien StageLeerWerkPlan
In februari 2019 is door de hoofden een nieuw, landelijk format voor het StageLeerWerkPlan (SLWP) vastgesteld. Het format is ontwikkeld door het landelijk overleg stages, onder begeleiding van Huisartsopleiding Nederland. In 2020 komt een digitale versie van het SLWP beschikbaar. Het nieuwe SLWP wordt op de opleidingsinstituten volledig ingevoerd in de periode 2019–2020.

Herzien leerwerkplan en profiel
Naar aanleiding van een inventarisatie en het ontwikkelde stageleerwerkplan is een aangepast format ontwikkeld. Dit format wordt in 2020 besproken binnen de WCO.

LEOH (Landelijke Evaluatie Opleiders Huisartsgeneeskunde)
Een eerste stap wordt gezet om het LEOH formulier in PDF om te zetten met daarbij een heldere instructie. December 2019 is het aangepaste formulier en instructie op de site gezet. In 2020 zal verdere digitalisering onderzocht worden in afstemming met het te ontwikkelen opleiders ePortfolio.

B. Landelijke beheerstaken

Technisch en functioneel ICT beheer

De ontwikkelingen rondom AVG wet- en regelgeving en de wens vanuit de opleidingsinstituten om meer gefaciliteerd te worden op ICT-gebied, hebben geleid tot een hogere urgentie om grip te krijgen op ICT landschap. Hiervoor is een strategisch ICT-plan ontwikkeld waarin de ICT-tools meer met elkaar in samenhang zijn gebracht.

Gesprekken en bijeenkomsten met diverse lagen van de gebruikersorganisatie (instituten en diverse doelgroepen) hebben geleid tot de conclusie dat er eerst stabiliteit aangebracht moet worden om een stevig fundament te bewerkstelligen met betrekking tot de landelijke applicaties, zoals Family en ePortfolio. Dit fundament omvat zowel de programmatuur als de bijbehorende support.

Family is het relatiemanagementsysteem met daarin de persoonsgegevens van aios, (stage)opleiders en docenten. Het ePortfolio is de online omgeving waarin de voortgang van aios wordt bijgehouden (toetsing en beoordeling).

In september 2019 heeft Huisartsopleiding Nederland aanvragen ingediend bij het innovatiefonds met als doel de basis applicaties Family en ePortfolio vanuit een projectmatige aanpak en integrale benadering op orde te brengen. Van daaruit kan er verder worden doorontwikkeld. De projecten die betrekking hebben op 'de basis op orde' zijn allen goedgekeurd, hiervoor zijn financiële middelen vrijgemaakt vanuit het innovatiefonds.

Met name vanuit de applicatie Family ervaren de vertegenwoordigers van de gebruikersorganisatie druk en was er de vraag om herschikking van taken. In 2019 is er een landelijk functioneel beheerder Family aangesteld met als taak het verlichten van de werkdruk van de key users.

Finance & control

Contractmanagement

Eind 2019 is het project Contractmanagement gestart met als doel om uiterlijk 1 juli 2020 structuur aan te brengen in en grip te krijgen op alle lopende contracten bij Huisartsopleiding Nederland. Resultaat is dat voor ICT-applicaties die ten behoeve van de opleidingsinstituten worden aangeschaft, een mantelovereenkomst wordt opgesteld. Deze mantelovereenkomst sluit aan bij de nieuwe Governance en bevat ook service- en privacyafspraken. De afspraken uit de mantel worden ‘doorgelegd’ naar leveranciers van applicaties. Huisartsopleiding Nederland contracteert de leveranciers conform de standaarden en voorwaarden van de UMC’s en Afdelingen Huisartsgeneeskunde. Huisartsopleiding Nederland neemt hiermee het contractproces met leveranciers over.

AVG (Privacy & Gegevensbescherming)
Met de invoering van de AVG is privacy- en gegevensbescherming hoog op de agenda geplaatst. In 2019 is een project AVG uitgevoerd en zijn inventarisatiewerkzaamheden verricht met als doel (a) een helder beeld te krijgen van het gebruik en inrichting van ICT-systemen, (b) het documenteren van werkprocessen, (c) het vaststellen welke (bijzondere) persoonsgegevens worden verwerkt, (d) het verkrijgen van inzicht in de mate waarin de organisatie (nog niet) AVG-compliant handelt (e) het in kaart brengen en minimaliseren van de privacy-risico's. Zo is voor de applicatie Family een Data Protection Impact Assessment (DPIA) uitgevoerd.

Naast het verkrijgen van inzicht in gegevensstromen zijn diverse documenten opgesteld en protocollen vastgesteld conform de vereisten uit de privacywetgeving:

a) Register van verwerking;
b) Privacyverklaring;
c) Cookiebanner en cookieverklaring;
d) Protocol wanneer betrokkenen rechten uitoefenen (bv. inzage of verwijderrecht);
e) Informatiebeveiligingsbeleid;
f) Eindrapport t.b.v. de wettelijke verantwoordingsplicht met aanbevelingen.

Het Eindrapport AVG-project 2019 vormt de basis voor het privacy- en gegevensbeschermingsbeleid 2020 van Huisartsopleiding Nederland. Om uitvoering te geven aan het beleid is een Privacy Officer benoemd. De Privacy Officer ontwikkelt in 2020 het beleid om hoge gegevensbeschermingsstandaarden te realiseren en te implementeren. Concrete aandachtspunten zijn onder meer het inrichten van een privacy-organisatie, het implementeren van bewaartermijnen, dataminimalisatie, verhoging van het awarenessniveau, uitvoeren van risicoanalyses (DPIA's), en het vergroten van de digitale veiligheid (bijvoorbeeld pseudonimisering van onderzoeksgegevens).

C. Landelijke projecttaken

In dit hoofdstuk leest u over de onderhanden en afgeronde projecten 2019 die zijn gefinancierd door het Innovatiefonds en HDS fonds. Onderstaand budgetoverzicht omvat alle projecten 2019.

Innovatiefonds	**Budget**	**Looptijd**	**Status**
Invoering aios-dashboard/HISdata	€ 265.309 € 393.115 € 308.112	2019 2020 2021	Lopend
AVG Compliant maken HISdata	€ 12.571	2019	Afgerond
Doorontwikkeling LHK Toets	€ 120.780	2019-2020	Startfase
Doorontwikkeling ePortfolio	€ 96.748	2019-2020	Lopend
Doorontwikkeling Family	€ 54.040	2019-2020	Lopend
AVG proof maken Family/schottenmodel	€ 120.548	2019	Afgerond
Koppelen 2.0	€ 237.461	2019-2020	Startfase
HDS Fonds			
Scenariofilmpjes	€ 16.750	2020	Startfase
Programma opleiding Spoedzorg	€ 280.851	2018-2019	Lopend
Vervolg opleiding spoedzorg	€ 128.376	2020	Startfase
Totaal Budgetten	**€ 2.034.661**		

Implementatie aios-dashboard

Het aios-dashboard is een tool voor opleiders en aios om te monitoren of de aios tijdens zijn/haar opleiding voldoende aandoeningen tegenkomt binnen de patiëntenmix van de huisartsenpraktijk.

Stand van aansluitingen per 31-12-2019:

Instituut	Aansluitingen binnen project: operationeel	Aansluitingen binnen project: in behandeling	Losse aansluitingen: operationeel	Losse aansluitingen: in behandeling	Totaal
AMC	51	21	10	0	**82**
Vumc	0		5	4	**9**
Utrecht	0		11	7	**18**
Nijmegen	62	57	6	0	**125**
Leiden	0		2	1	**3**
Rotterdam	0		14	3	**17**
Maastricht	0		3	3	**6**
Groningen	0		11	12	**23**
	113	**78**	**62**	**30**	**283**

In de loop van 2019 bleef het aantal aan te sluiten opleiders achter bij het verwachte aantal, mede doordat de realisatie meer lokale ondersteuning nodig had dan aanvankelijk gedacht. Inmiddels is duidelijker wat lokaal nodig is om implementatie te kunnen ondersteunen. Er zijn informatiepakketten (zoals website, draaiboeken, infographics, presentaties) beschikbaar voor instituten en gebruikers. De projectgroep is in de loop van 2019 uitgebreid met als doel de implementatie te versterken, de financiële verantwoording en het contractbeheer te borgen, en de afstemming met andere ICT-tools in de opleiding te monitoren. De implementatie wordt in 2020 doorgezet.

In 2019 is onderzocht of het aios-dashboard AVG-compliant is. Dit is uitgebreid juridisch gecheckt en op orde gebracht.

Document: Voortgangsrapportage HISdata/aios-dashboard (6 sept 2019)

Doorontwikkeling LHK Toets

In 2019 is een projectplan gemaakt voor de doorontwikkeling van de LHK. Het plan is in het 4e kwartaal goedgekeurd door het Innovatiefonds. Dit project handelt om de doorontwikkeling van de Landelijke Huisartsgeneeskundige Kennistoets (LHK) volgens de principes van de item-response theorie, waardoor flexibele, elektronische en adaptieve afname mogelijk wordt.

Het project is opgedeeld in 4 fasen. De huidige aanvraag betreft de Oriëntatiefase.
Eind 2019 is gestart met het opstellen van een profiel voor een projectleider. De werving voor een projectleider start in januari 2020. Daarna kan het project starten.

Doorontwikkeling ePortfolio

De opdracht in dit project is het afronden en optimaliseren van het landelijk basis ePortfolio met integratie van instituutspecifieke wensen. In 2019 is gestart met de doorontwikkeling van het ePortfolio. Het uitgangspunt is om in 2020 technisch één landelijk ePortfolio te bieden dat de lokale variaties faciliteert. Daarvoor wordt zowel de landelijke basis geoptimaliseerd, waarbij het landelijk opleidingsplan leidend is, als ook ruimte geboden aan lokale verschillen dan wel aanvullingen. Huisartsopleiding Nederland ontfermt zich over de landelijke basis, om vervolgens samen met de instituten de lokale sets te ontwikkelen. Het resultaat is een werkbare organisatie en inrichting van het ePortfolio voor alle instituten en alle doelgroepen.

Doorontwikkeling Family

De opdracht in dit project is het opstellen van een plan voor de doorontwikkeling van de applicatie Family. Dit project is gestart in 2019. Het doel is om met behulp van een GAP-analyse te kijken naar de huidige situatie, de oorspronkelijke opdracht, de nieuwe wensen van gebruikersgroepen en hoe deze zich tot elkaar verhouden. De inzichten uit de GAP-analyse worden vertaald naar een projectplan voor het doorontwikkelingstraject, inclusief realistische planning en prioritering.

Tegelijkertijd is Family in 2019 AVG-proof gemaakt, wat een werkbare basis biedt voor de verdere ontwikkeling van Family.

Koppelen 2.0

De opdracht in het project 'Koppelen 2.0' is het vereenvoudigen en optimaliseren van het koppelproces tussen aios en opleidingsplek. Dit project heeft als doel om een koppelsysteem te realiseren dat de manier van werken van alle instituten zo optimaal mogelijk ondersteunt.

In samenspraak met de hoofden van de acht instituten neemt Huisartsopleiding Nederland het opdrachtnemerschap voor haar rekening waarmee dit eind 2019 een landelijk project is geworden. Het project dient als pilot waaraan vier UMC's deelnemen (AMC, VU, Radboud en UMCU).

Programma Opleiding Spoedzorg

Tijdens de Werkconferentie 'Hoe wordt de aios goed in spoed?' in 2018 is de inzet geëvalueerd van de speciale gelden voor de opleiding spoedzorg, de zogenaamde tweede tranchegelden. Daarbij is een aantal barrières en lacunes vastgesteld, waarna diverse aanbevelingen zijn gedaan. Op basis hiervan is op initiatief van Huisartsopleiding Nederland het Programma 'Opleiding Spoedzorg voor Aios en Opleiders' ontwikkeld. Het programma verloopt in vier fases:

1- Oriëntatiefase (december 2018 - mei 2019)
2- Ontwikkelfase (juni - najaar 2019)
3- Uitvoeringsfase (december 2019 - 2e kwartaal 2020)
4- Evaluatiefase (3e kwartaal 2020).
Het programma bestaat uit 3 projecten, te weten:

- Project A: 'Opleiding Spoedzorg voor Aios en Opleiders'
- Project B: 'Communicatie en Organisatie Opleiding Spoedzorg'
- Project C: Hot Topics Urgent Care Course

Scenariofilmpjes

Tijdens het dienstdoen op de Huisartsenpost (HAP) worden andere competenties aangesproken bij de huisarts dan overdag. Niet alleen moet de huisarts beschikken over medische inhoudelijke kennis om de spoedeisende patiënt op de juiste manier te benaderen; ook zal hij/zij communicatieve vaardigheden moeten ontwikkelen om patiënt, medewerkers van de HAP en de ketenpartners tegemoet te treden op een manier die recht doet aan het spoedeisende karakter van de HAP-dienst.

Met behulp van subsidie van het HDS-fonds gaat de Huisartsopleiding Erasmus MC films ontwikkelen waarin realistische scenario's over spoedeisende situaties geschetst worden. Deze kunnen gebruikt worden in divers onderwijs voor aios om bovengenoemde vaardigheden te oefenen.

In 2019 zijn de voorbereidingen getroffen en in 2020 staat de afronding en implementatie gepland.

III. Organisatie

Bestuur

In 2019 kent de Stichting Huisartsopleiding Nederland een overgangsbestuur dat in de loop van het jaar is teruggebracht van 4 naar 3 personen:

Voorzitter: drs. E. Koelma
Penningmeester: drs. G.F. van der Woude
Bestuurslid: dr. A.H. Blankenstein

De heer prof. dr. R.A.M. Damoiseaux heeft zijn functie in het bestuur als voorzitter neergelegd omdat hij per direct nodig was om zich tijdelijk in te zetten als waarnemend afdelingshoofd binnen het UMC Utrecht.

Personeelsformatie

FTE's	Vast	Flexibel	Totaal
Begroting 2019			**19,03**
Werkelijk 1-1-19	11,33	3,31	**14,64**
Werkelijk 31-12-19	14,28	4,51	**18,79**

IV. Jaarrekening 2019

De administratie van Huisartsopleiding Nederland wordt uitgevoerd door de SBOH. Zij stelt tevens de jaarrekening op. De jaarrekeningcontrole wordt uitgevoerd door AGZ Accountants. Martijn Kool RA treedt op als controlerend accountant van de jaarrekening 2019.

V. Begroting 2020

De begroting voor het jaar 2020 is opgesteld en goedgekeurd door het Algemeen Overgangsbestuur. De begroting van Huisartsopleiding Nederland voor 2020 bedraagt € 4.148.528 ten behoeve van de uitvoering van de reguliere activiteiten. Daarnaast ontvangt Huisartsopleiding Nederland in 2020 gelden voor de uitvoering van een aantal projecten vanuit het Innovatiefonds en het HDS Fonds. Hiermee is een bedrag gemoeid van € 962.427 (peildatum 1 maart 2020).

Onderstaand een toelichting op de baten en lasten van 2020.

Begroting 2020 HN

Toelichting op staat van Baten en Lasten

BATEN		LASTEN	
Bijdragen SBOH (PXQ)= €1.239*2105)	€ 2.608.095	Salariskosten	**€ 2.709.575**
Eenmalige bijdrage SBOH Transitievergoeding (2020)	€ 291.455	Overige kosten	**€ 1.438.953**
Structurele bijdrage, overheveling jaarlijkse inleg instituten van innovatiefonds naar HN	€ 400.000		
Extra bijdrage lopende projecten t.b.v. ondersteuningsbureau HN ad 15% per project	€ 221.334		
Bijdrage Opleidingsinstituten via SBOH (werkelijk 2019) *)	€ 639.117		
	€ 4.160.001		**€ 4.148.528**
Aantal FTE	**23,08**		

*Deze kosten worden centraal door Huisartsopleiding Nederland gemaakt en door de instituten aan Huisartsopleiding Nederland via verrekening van de UMC-vergoeding van SBOH afgedragen.

Bijlage: toelichting landelijke en regionale actoren

Toelichting landelijke actoren:

CGS: Het College Geneeskundige Specialismen stelt regels vast voor de opleidingen, de erkenning van opleidingen en opleiders en de (her)registratie van specialisten en profielartsen.

RGS: De Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten toetst periodiek of artsen en opleidingen aan de regels van het College Geneeskundige Specialismen voldoen. Voldoet een arts aan de regels dan kan hij/zij zich inschrijven in een specialisten- of profielartsenregister. De arts heeft dan het recht om de betreffende wettelijke titel te voeren. Voldoen opleiders en opleidingsinstituten/-inrichtingen aan de aan hen gestelde eisen dan worden zij als zodanig erkend door de RGS.

NHG: Het Nederlands Huisartsen Genootschap is de wetenschappelijke vereniging van huisartsen en heeft als doel een wetenschappelijk verantwoorde beroepsuitoefening door de huisarts te bevorderen. Door vertaling van wetenschap naar de huisartsenpraktijk draagt het NHG bij aan de professionalisering van de beroepsgroep.

LHV: De Landelijke Huisartsen Vereniging behartigt de belangen van huisartsen en huisartsen in opleiding en ondersteunt de leden individueel en collectief. De LHV heeft een initiërende rol door een visie te ontwikkelen op de toekomst van huisartsenzorg in Nederland.

LHOV: De LHOV heeft ten doel de kwaliteit van de huisartsopleiding te bevorderen en de belangen van opleiders te behartigen.

LOVAH: De LOVAH behartigt de belangen van de huisartsen in opleiding. Door een actieve bijdrage te leveren aan de continue verbetering van de huisartsopleiding willen zij invloed kunnen uitoefenen op de voor aios relevante regelgeving, kaders en opleidingsklimaat.

CHO: Het Concilium is het overlegplatform van de beroepsorganisaties NHG en LHV met de opleidingsinstituten. Zij richten zich op de actualiteit en toekomstgerichtheid van inhoud en uitvoering van de opleiding tot huisarts.

SBOH: De SBOH is de werkgever van huisartsen in opleiding en tevens financier van de huisartsopleiding.

Toelichting regionale actoren:

Raad van Bestuur – UMC's
De Raad van Bestuur van ieder UMC is bevoegd tot regeling en bestuur van het academisch ziekenhuis in zijn geheel, voor zover niet aan de raad van toezicht is opgedragen. De Raad van Bestuur beslist, na overleg met het College van Bestuur van de universiteit waaraan het ziekenhuis is verbonden, welke afdelingen en andere onderdelen het academisch ziekenhuis omvat.

Afdelingshoofd – Afdelingen Huisartsgeneeskunde
De afdelingshoofden zijn verantwoordelijk voor de aansturing van de Afdelingen Huisartsgeneeskunde. Afhankelijk van een getroffen mandaatregeling, zijn zij bevoegd tot regeling en bestuur van de Afdeling, waarbij zij de financiële en organisatorische kaders in acht dienen te nemen.

Hoofd van opleidingsinstituten
Het hoofd van het opleidingsinstituut is wettelijk verantwoording verschuldigd aan de RGS over de organisatie, de inhoud en de kwaliteit van de opleiding bij zijn instituut. Daarmee is het hoofd van het opleidingsinstituut ook verantwoordelijk voor het kwalitatief goed functioneren van opleiders en docenten. Het hoofd van het opleidingsinstituut beslist over de inzet van docenten en opleiders en geeft aanwijzingen/stelt kaders aan partijen in de driehoek (aios, opleiders en docenten).

POSTADRES
Postbus 20072
3502 LB Utrecht

BEZOEKADRES
Orteliuslaan 750
3528 BB Utrecht

CONTACT
T. 030 22 72 800
secretariaat@huisartsopleiding.nl

© 2020 – HUISARTSOPLEIDING NEDERLAND